

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/18709 din 23.11.2023
La nr. 04/1-09/3096 din 16.11.2023

Ministerul Culturii

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind Fondul național al culturii (număr unic 905/MC/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 5 (cinci) file.

Director

Digitally signed by Pinzari Alexandr
Date: 2023.11.23 11:27:35 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/9229 din 23.11.2023

la proiectul de lege privind Fondul național al culturii (număr unic 905/MC/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Culturii, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul, însoțit de nota informativă a acestuia și anunțurile privind inițierea elaborării și consultarea publică a proiectului au fost plasate pe pagina web oficială a autorului și portalul particip.gov.md, după cum urmează: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-publica-a-proiectului-hotararii-de-guvern-pentru-aprobarea-proiectului-de-lege-privind-fondul-national-al->

culturii/11329 <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-approbarea-proiectului-de-lege-privind-fondul-national-al-culturii/11302>

Astfel, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei de argumentare a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este fundamentarea unor norme care vor stabili modul de alocare, utilizare și evidență a mijloacelor financiare prevăzute în bugetul de stat destinate finanțării proiectelor culturale și editoriale.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Implementarea amendamentelor propuse poate contribui la realizarea scopului anunțat de către autor, fapt care nu este în detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării recomandărilor vizate de compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului:

- *denumirea autorului proiectului actului normativ (Ministerul Culturii);*
- *condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ (realizarea pct. 16.3. al Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, incumbă Aprobarea proiectului de lege cu privire la crearea unui nou mecanism de susținere financiară a sectorului independent și privat din domeniul artelor și industriilor creative (Fondul culturii));*
- *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene (nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene);*
- *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi (i) reglementarea conceptelor de "beneficiar", "finanțare", "proiect cultural"; ii) reglementarea obiectivelor, sursele de formare a Fondului și principiile de alocare a mijloacelor Fondului; iii) stabilirea condițiilor, normelor și procedurilor de atribuire a finanțării din bugetul de stat pentru proiecte culturale și editoriale implementate de către diverse categorii de solicitanți/beneficiari, care au ca obiect de activitate un complex de acțiuni specifice domeniilor culturale, inclusiv editoriale, relaționate pentru îndeplinirea unui scop cultural și realizate într-o perioadă determinată de timp; iv) reglementarea atribuțiilor*

Guvernului în procesul de formare și gestionare a fondului; v) stabilirea instituției de implementare, organizarea activității și atribuțiile instituției de implementare);
- *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare* (nu impune necesitatea efectuării modificărilor de rigoare în cadrul normativ).

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”. Potrivit notei informative a proiectului pentru implementarea prevederilor propuse în bugetul Ministerul Culturii și în CBTM 2024-2026, aprobat prin HG nr.408/2023 sunt estimate/prevăzute mijloace financiare în valoare totală de 11,8 mln lei.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus, în mare parte, într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Prevederile art.8 alin.(1)-(3) al proiectului necesită o revizuire prin prisma standardelor internaționale anticorupție vizate de art.5, 7, 9, 10 al Convenției ONU împotriva Corupției, ratificată prin Legea nr. 158-XVI din 06.07.2007, pct.9-10, 13 al Rezoluției (97) 24 a Comitetului de Miniștri privind cele 20 de principii directoare pentru lupta împotriva corupției, reiterate de prevederile art.10-15, 20 al Legii Integrității nr.82 din 25 mai 2017.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului, reglementează activitatea entităților publice/agenților publici responsabili de gestionarea *Fondului culturii* (Ministerul Culturii, instituția de implementare). Analiza normelor propuse, denotă unele deficiențe, ce pot determina disfuncționalitatea proceselor administrative procedura administrativă aferentă distribuirii anuale a mijloacelor alocate *Fondului Culturii*, exercitate de către agenții publici prenotați și pot condiționa riscul admiterii incidentelor de integritate/riscurilor de corupție de către agenții publici responsabili de implementarea normelor/persoanele care au/susțin că au influență asupra acestora. Deficiențele prenotate vizează:

- *nereglementarea i) criteriilor de aprobare de către Ministerul Culturii a listei proiectelor care urmează a fi finanțate din Fondul culturii ii) temeiurilor refuzului entității de a aproba in corpore sau anumite poziții vizate de lista propusă iii) termenului de aprobare a listei iv) criteriilor de stabilire/aprobare a cuantumului resurselor financiare pentru fiecare beneficiar;*

- *investirea* instituției de implementare cu atribuții extensive de reglementare;
- *reglementarea insuficientă* a aspectelor procedurale ale activității instituției de implementare;
- *insuficiența reglementării* și asigurării reale a transparenței funcționării entităților publice și accesului la informația de interes public ce vizează modul de utilizare a mijloacelor financiare constitutive ale Fondului culturii.

Aspectele date au fost analizate suplimentar în conținutul compartimentului III al prezentului raport de expertiză anticorupție cu înaintarea propunerilor de rigoare.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -
<p>Art.4 alin.(6); Art.7 alin.(4) lit.c); Art.10 alin.(1)   Articolul 4. Fondul național al culturii (6) <u>Distribuirea anuală a mijloacelor alocate Fondului culturii se efectuează de către instituția de implementare</u> pentru realizarea proiectelor culturale și editoriale, <u>cu aprobarea prealabilă a Ministerului Culturii.</u>   Articolul 7. Instituția de implementare (4) <u>Instituția de implementare</u> are următoarele atribuții: c) <u>propune Ministerului Culturii spre aprobare lista proiectelor care urmează a fi finanțate din Fondul culturii;</u>   Articolul 10. Raportare și monitorizare (1) Beneficiarii sunt obligați <u>să utilizeze resursele financiare conform destinației pentru care au fost aprobate și în cantumurile stabilite prin ordinul ministrului culturii.</u></p>
<p>Obiecții: Prevederile proiectului reglementează ambiguu procedura administrativă aferentă distribuirii anuale a mijloacelor alocate Fondului culturii, fapt care denotă neîntrunirea exigențelor de reglementare comprehensibilă și transparentă a acțiunilor autorităților publice stabilite inclusiv de prevederile art.32 al Codului administrativ nr.116 din 19 iulie 2018. În acest context, se accentuează faptul că potrivit exigențelor prenotate, procedura administrativă se structurează în mod indispensabil în cadrul unui act normativ, astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii desfășurate, spectrul de drepturi exercitate și obligațiile asumate.</p> <p>Totodată, potrivit normelor de tehnică legislativă stabilite de prevederile Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017, la elaborarea proiectului de act normativ, autorul, <i>inter alia</i>, trebuie să asigure că reglementările aprobate de Executiv dispun de suficientă precizie, predictibilitate și coerență și oferă o anumită garanție contra exercitării arbitrar a prerogativelor puterii publice de către entitățile publice. Întrunirea exigențelor prenotate, restricționează posibilitățile agenților publici vizați de interpretarea extensivă a spectrului de atribuții exercitat și periclitarea integrității instituționale. Aprobarea normei în redacția propusă, determină riscul interpretării extensive a atribuțiilor exercitate de către entitățile vizate de implementarea mecanismului propus, arogarea și exercitarea abuzivă a unor atribuții excesive.</p> <p>În context, se remarcă lipsa unor <i>i) criterii de aprobare a listei</i> de către Ministerul Culturii <i>ii) temeiurile</i></p>

refuzului entității de a aproba *in corpore* sau anumite poziții vizate de lista propusă *iii*) termenul de aprobare a listei *iv*) criteriile de stabilire/aprobare a cuantumului resurselor financiare pentru fiecare beneficiar. Carența în cauză, poate determina refuzul/tergiversarea nejustificată a entității publice/persoanei cu funcție de răspundere/persoanei publice responsabile de executarea normei/persoanei care are/sustține că are influență asupra acesteia și multiple riscuri de corupție aferente proceselor desfășurate.

Recomandări:

Reglementarea aspectelor deficitare evidențiate supra.

Factori de risc:

- Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice
- Lacună de drept
- Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative
- Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public)
- Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
  - nerespectare a regimului cadourilor
  - depășire a atribuțiilor de serviciu
  - conflict de interese și/sau favoritism
  - îmbogățire ilicită
  - utilizare neconformă a fondurilor și/sau a patrimoniului
  - obținere frauduloasă a fondurilor din asistență externă
  - influențare necorespunzătoare
  - corupere pasivă
  - trafic de influență
  - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului
  - corupere activă
  - abuz de serviciu
- Legalizarea actelor de:
  - depășire a atribuțiilor de serviciu
  - conflict de interese și/sau favoritism
  - utilizare neconformă a fondurilor și/sau a patrimoniului
  - obținere frauduloasă a fondurilor din asistență externă
  - abuz de serviciu

- 2 -

Art.7 alin.(4) lit.e)

Articolul 7. Instituția de implementare (4) Instituția de implementare are următoarele atribuții: e) aprobă domeniile de finanțare eligibile pentru concursurile de selectare a proiectelor și limita minimă și cea maximă a resurselor financiare aprobate pentru fiecare proiect, în temeiul unor analize privind necesitățile de dezvoltare la nivel european, național, regional și local;

Obiecții:

Prevederile proiectului citate supra, investesc *Instituția de implementare* (responsabilă de executarea prevederilor legii și nemijlocit distribuirea mijloacelor financiare constitutive ale *Fondului*), cu drepturi de reglementare normativă în domenii care îi depășesc competențele. În context, apreciind prin prisma prevederilor art.6 al Legii culturii nr. 413-XIV din 27 mai 99, coroborat cu art.4 lit.g) art.5 lit.c) al Legii cu privire la Guvern nr. 136 din 07 iulie 2017, se remarcă faptul că domeniul de intervenție normativă prescris, coincide cu domeniul de intervenție al executivului.

Carența prenotată, este accentuată de lipsa unor *criterii* de aprobare a domeniilor de finanțare eligibile, or reperul evidențiat de către autor – *”în temeiul unor analize privind necesitățile de dezvoltare la nivel european, național, regional și local”*, nu asigură utilizarea unui algoritm unic/criterii de efectuare a studiului

prenotat și admite derogări și interpretări abuzive admise de către agentul public responsabil de implementarea normei și nemijlocit realizarea studiului. Formularea de o manieră ambiguă a atribuțiilor entității publice generează posibilitatea alegerii de către agentul public a interpretării celei mai convenabile a atribuțiilor sale, fără a ține seama de alte interese legitime și spiritul legii, executarea căreia urmează să o asigure prin activitatea sa.

Recomandări:

Reglementarea competenței Guvernului de aprobare a i) domeniilor de finanțare eligibile pentru concursurile de selectare a proiectelor și limitelor minime/maxime a resurselor financiare pentru fiecare domeniu; ii) metodologiei de analiză a necesităților de dezvoltare la nivel european, național, regional și local.

Factori de risc:

- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Atribuții extensive de reglementare
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative
- Lipsa responsabilității clare pentru încălcări
- Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/Obligații excesive
- Norme de blanchetă defectuoase
- Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public)

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
  - trafic de influență
  - abuz de serviciu
  - depășire a atribuțiilor de serviciu
  - conflict de interese și/sau favoritism
  - îmbogățire ilicită
  - influențare necorespunzătoare
  - nerespectare a regimului cadourilor
- Legalizarea actelor de:
  - abuz de serviciu
  - depășire a atribuțiilor de serviciu
  - conflict de interese și/sau favoritism

- 3 -

Art.8 alin.(1)-(3)

Articolul 8. Organizarea activității instituției de implementare

(1) Instituția de implementare este condusă de un director, numit de ministrul culturii, pe un termen de 4 ani, în urma unui concurs public, organizat și desfășurat conform procedurii stabilite de Regulamentul de organizare și funcționare a instituției de implementare.

(2) Activitatea instituției de implementare este supravegheată de un Consiliu, alcătuit din 7 membri.

(3) Membrii Consiliului sunt numiți de Ministerul Culturii, la propunerea: a) Ministerului Culturii – 2 membri; b) Ministerul Finanțelor – 1 membru; c) uniunilor și asociațiilor profesionale din domeniu – 4 membri.

(5) Atribuțiile Consiliului se stabilesc prin Regulamentul de organizare și funcționare a instituției de implementare.

Obiecții:

Reglementările propuse, reglementează insuficient aspecte procedurale aferente activității instituției de implementare, fapt care *periclitează* coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice și denotă *neîntrunirea* exigențelor de tehnică legislativă vizate de art.3, art.29 alin.(2) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, după cum urmează *Pentru a se evita lacunele legislative, soluțiile propuse în proiectul actului normativ trebuie să acopere întreaga problematică a relațiilor sociale ce constituie obiectul de reglementare al proiectului.*

Carența prenotată, este accentuată de utilizarea unei norme de blanchetă la art.8 alin.(5) al proiectului, fapt care poate contribui la apariția altor elemente cu risc puternic de coruptibilitate: lărgirea atribuțiilor discreționare, stabilirea aleatorie a termenelor pentru prestarea serviciilor, cerințe exagerate pentru realizarea unor drepturi etc.

În context, apreciind prin prisma standardelor internaționale anticorupție vizate de art.7 al Convenției ONU împotriva Corupției, ratificată prin Legea nr. 158-XVI din 06.07.2007, pct.9-10, 13 al Rezoluției (97) 24 a Comitetului de Miniștri privind cele 20 de principii directoare pentru lupta împotriva corupției, reiterate de prevederile art.10-15, 20 al Legii Integrității nr.82 din 25 mai 2017, se remarcă lipsa unor exigențe procedurale și materiale de reper, ce vizează:

- *criterii de delegare/incompatibilități* în funcția deținută, *durata mandatului și numărul mandatelor* exercitate consecutiv de către membrii Consiliului și Director;
- răspunderea juridică aplicată membrilor Consiliului pentru exercitarea neconformă/neexecutarea obligațiilor de serviciu;
- insuficiența reglementării spectrului de atribuții exercitat, or redacția propusă nu incumbă agenților publici întreprinderea a careva măsuri în legătură cu eventuala depistarea a unor iregularități și neconformități în utilizarea mijloacelor financiare constitutive ale *Fondului*, fapt care atribuie caracter declarativ normei și procesului de coordonare desfășurat.

Omiterea reglementării aspectelor prenotate în cadrul normelor primare, determină ambiguitatea atribuțiilor agenților publici în speță și a procedurilor administrative de care ei sunt responsabili, accentuând gradul de incertitudine a relațiilor sociale (îndeosebi cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor și îndeplinirea obligațiilor, atât de către *beneficiar*, cât și nemijlocit organul colegial/membrii organului colegial/director), situații în care autoritățile responsabile de executarea legii respective se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri.

Textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile.

În cele din urmă se remarcă faptul că exercitarea prerogativelor de putere publică în scopul realizării unui interes public, impune necesitatea reglementării exhaustive a spectrului de atribuții exercitate, or *funcția publică* presupune ansamblul atribuțiilor și obligațiilor *stabilite în temeiul legii*, în scopul realizării prerogativelor de putere publică (în acest sens de referință sunt atât prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04 iulie 2008, cât și prevederile Legii privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98 din 04 mai 2012).

Recomandări:

Reglementarea aspectelor deficitare evidențiate supra.

Factori de risc:

- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Lipsă responsabilității clare pentru încălcări
- Concurența normelor de drept
- Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/Obligații excesive
- Temeiuri neexhaustive pentru survenirea răspunderii

Riscuri de corupție:

- Generale

Art.9

Articolul 9. Modul de finanțare a proiectelor din sursele Fondului culturii (3) Lista proiectelor culturale și editoriale spre finanțare din resursele Fondului culturii, se stabilește de instituția de implementare în rezultatul desfășurării concursurilor.

Obiecții:

Analiza prevederilor propuse, denotă insuficiența reglementării și asigurării reale a transparenței funcționării entităților publice, fapt care periclitează accesul la informația de interes public ce vizează *modul de utilizare a mijloacelor financiare constitutive ale Fondului culturii*. Carența prenotată, denotă neîntreținerea exigențelor prescrise de standardele internaționale anticorupție vizate de art.5, 9, 10 al Convenției ONU împotriva Corupției, ratificată prin Legea nr. 158-XVI din 06.07.2007, pct.9 al Rezoluției (97) 24 a Comitetului de Miniștri privind cele 20 de principii directe pentru lupta împotriva corupției, reiterate de prevederile art. 10-15, 20 al Legii Integrității nr.82 din 25 mai 2017.

Omiterea reglementării sau reglementarea insuficientă a aspectelor ce țin de asigurarea accesului publicului general la informația privind utilizarea mijloacelor financiare constitutive ale *Fondului* (și prezentarea/publicarea pe pagina web oficială atât a entității de implementare cât și a Ministerului Culturii a rapoartelor tematice, periodice), determină caracterul obscur al activității acestora și subminează eficiența controlului public în domeniu.

Recomandări:

Reglementarea unei obligații a instituției de implementare ce vizează elaborarea și publicarea pe pagina web instituțională, a unor rapoarte periodice privind utilizarea mijloacelor financiare constitutive ale *Fondului*.

Factori de risc:

- Lacună de drept
- Lipsa responsabilității clare pentru încălcări
- Lipsa/insuficiența accesului la informația de interes public
- Lipsa/insuficiența transparenței funcționării entităților publice
- Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public)

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

Potrivit notei de argumentare a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este dezvoltarea armonioasă a tuturor domeniilor culturii din Republica Moldova, prin mecanisme specifice de susținere financiară a programelor, proiectelor culturale și editoriale, precum și a creatorilor, artiștilor și profesioniștilor din domeniu.

Autorul a prezentat *Sinteza* avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul *definitivat* al acestuia și îndeplinirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea *expertizei anticorupție*.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în

procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu *întrunirea* exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Analiza normelor propuse, denotă unele deficiențe, ce pot determina disfuncționalitatea proceselor administrative procedura administrativă aferentă distribuirii anuale a mijloacelor alocate *Fondului Culturii*, exercitate de către agenții publici prenotați și pot condiționa riscul admiterii incidentelor de integritate/riscurilor de corupție de către agenții publici responsabili de implementarea normelor/persoanele care au/susțin că au influență asupra acestora. Deficiențele prenotate vizează:

- *nereglementarea i)* criteriilor de aprobare de către Ministerul Culturii a listei proiectelor care urmează a fi finanțate din Fondul culturii *ii)* temeiurilor refuzului entității de a aproba *in corpore* sau anumite poziții vizate de lista propusă *iii)* termenului de aprobare a listei *iv)* criteriilor de stabilire/aprobare a cuantumului resurselor financiare pentru fiecare beneficiar;
- *investirea* instituției de implementare cu atribuții extensive de reglementare;
- *reglementarea insuficientă* a aspectelor procedurale ale activității instituției de implementare;
- *insuficiența reglementării* și asigurării reale a transparenței funcționării entităților publice și accesului la informația de interes public ce vizează modul de utilizare a mijloacelor financiare constitutive ale Fondului culturii.

Implementarea amendamentelor propuse poate contribui la realizarea scopului anunțat de către autor, fapt care nu este în detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017), în condițiile respectării recomandărilor vizate de compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

23.11.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina CHISTOL , Inspector principal

Digitally signed by Chistol Cristina
Date: 2023.11.23 10:13:26 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

